

Idem de beatitudine non male dixerit. Philosophus quidam interrogatus, cur patriæ curam non gereret? Digito in cœlum intento dixit: Hanc curo. *BESSÆUS de novis.*

Is est beatus, inquit Cicero, cui nihil humanarum rerum aut intolerabile ad demittendum animum, aut minus letabile ad offerendum videri potest. *CICERO IV Tusc.*

Aristoteles varie sic definiri posse beatitudinem putat, ita ut sit vel prosperitas cum virtute conjuncta; vel fortunata rerum cum virtute administratio, actiove; vel ratio per se sufficiens ad bene vivendum; vel vita plenissima voluptatis, summa securitate et presidio nixa; vel abundantia copiarum, et absolutissima incolumitas corporis, cum potestate hujusmodi atque vi, quæ ad paranda illa et conservanda sufficiat. *ARIST. I. I Rhet. c. v.*

UTILITAS.—Musca contemnens formicam: Vide, inquit, quanta sit humilitas tua! Cava loca terrarum incolas, et perpetuo humi reptas, magno cum labore tenuem victum quæris. At me ale in sublime ferunt, et mensæ regię accipiunt, delicatissimis cibis vescor, et purpuræ regię incumbō, quin et formosissimas genas deosculor. Cui formica: Atqui improbitas tua odiosa est omnibus, ob quam etiam flabella et venena in necem tuam parantur. Sed et modica anni parte durat felicitas tua, cum hyemis tempore mori pereas, ego autem in æstate mediocri laboris exerceor, ut in hyeme quietam et securam vitam degere possim. *LANGIUS in Polyant. V. eod.*

S. Chrysostomus inter alia suadet, ut, quoniam lumen majus obfuscet minus, cum quis viderit mulierem formosam, oculis splendentem, respiciat desuper, quo tale spectaculum prætereat. Id quod in aliis quoque casibus faciendum. *S. CHRYS. hom. VIII de Pen.*

Quid potest ei magnum videri, inquit Cicero, in rebus humanis, cui æternitas omnis totiusque Mundi nota sit magnitudo? Ipsa terra ita mihi parva visa est, ut me imperii nostri, quo quasi punctum ejus attingimus, pœniteret. *CICERO in somnia Scipion.*

Lysander, a Persa interrogatus, quam Republicam florentissimam censeret? respondit: In qua bene meritis condigna præmia redduntur. Qualis ergo erit Respublica Christiana, in qua talia præmia bene meritis expectant, quæ in cor hominis non ascen-

derunt? *BEYRL. in festo SS. Phil. et Jacob. th. III.*

Beatitudo est in hoc mari laborantibus, inquit Beyrlinck, quod fundamentum ædificatio, quod navi carina, quod in animalium generatione cor, quod viatoribus iter non asperum, euntibus hospitium commodum, mercium amor mereatoribus, agricolis spes fertilitatis. *Ibidem.*

Herculi, adhuc adolescenti, dubitanti, quod vite iter sectaretur, duæ se objecerunt mulieres, una decora, deliciis affluens, et præter voluptatum illecebras nihil promittens, et hæc vitium erat; altera macilenta, rugosa, et præter labores nihil laudans, sed post eos exantlato Deorum consortium pollicens, et hæc virtus erat; quam profunde priore rejecta amplexus est Hercules. Idem de beatitudine hujus et alterius vite dici potest. *Ibidem.*

S. Martinus rogatus, ut corpuseulum lateris conversione nonnihil relevaret: Sinite me, ait, cœlum respicere potius quam terram, ut suo jam itinere iturus ad Dominum spiritus dirigatur. *SULPICIUS in Vita.*

JUCUNDITAS.—Socrates interrogatus, quid esset felicitas? Voluptas, respondit, quam nulla pœnitudo sequitur. *STOBEUS CIII.*

AUCTORES.

Petrus Canisius tom. IV, cap. ul.

Hieronimus Drexelius in *Cælo.*

Ludovicus Granatensis in *loc. comm. f. 834.*

Petrus Bessæus de *quatuor novis.*

Gabriel Inehinus de *novissimis.*

Philippus D. Outreman in *Pædag. Chr.*

p. I, c. VIII, § 40.

Matthias Faber con. I, II et III in *festo omnium Sanctorum.* Item con. II in *Dom. 2 Quadr.*

Thomas Stapletonus text. VII in *Dom. Sept. et text. II in Dom. 2 Quadrag.*

Laurentius Beyrlinck in *festo SS. Philippii et Jacobi.*

Joannes Major in *Magno speculo Exemplorum.* Tit. *Gloria celestis.*

Antonius Dauroltus in *Catechismo, Historiali* p. III, c. VIII, tit. XXXII seqq.

BLASPHEMIA.

QUOD ESSENTIAM.

DEFINITIO.—Est contumelia Deo illata, quo modo omnibus speciebus Blasphemie mox afferendis convenit; licet aliqui strictius eam sumendo definiant: Verbum in contumeliam Dei prolatum. *LANGIUS in Polyant.*

Blasphemia, juxta S. Augustinum, est vitium, quo aliqua mala dicuntur de bonis; itaque jam vulgo blasphemia non accipitur, nisi mala verba Deo dicere. De hominibus namque dubitari potest, Deus vero sine controversia bonus est. *S. AUG. I. II de Mor. Manich. c. XI.*

Unde et Suarez ait: Usu receptum est, ut blasphemia ad derogationem divini honoris, ac bonitatis applicata sit. Citatque eodem loco Hugonem de S. Victore, dicentem: Blasphemiam esse, cum quadam probrosa irreligiositate, et diminutione honoris divini, vituperium, ac convitium. *SUAREZ t. II de Indign. c. IV.*

DIVISIO.—Dividi potest in mentalem, verbalem, et actualem. *Mentalis* est, quæ sola mente peragitur; quo modo etiam diaboli blasphemant Deum, uti et alii damnati spiritus in inferno. *Verbalis* est, quæ voce exprimitur, et magis in sensu cadit. *Actualis* est, quæ opere peragitur, sive dein per scripturam, sive per alia mala opera in contumeliam Dei directe peracta; de qua S. Ephrem locutus est dicens: Quemadmodum Deus operibus bonis glorificatur, ita contra malis actionibus blasphematur; nam cum Infideles intuentur Christianos, quod instar Ethnicorum ipsi quoque in crapula et ebrietate vitam degant, ludentes atque saltantes cum citharis et tympanis, non amplius dietant, quod insensati sint Christiani, dum Christi legem transgrediuntur; verum blasphemantes asserunt, eos, sicut traditum a Christo acceperunt, ita et facere. *S. EPHR. tom. I Intervog.*

Unde et S. Augustinus: Raro, inquit, jam inveniuntur, qui Christum lingua blasphemant, sed multi, qui vita. *S. AUG. tr. XXVII in c. VI, 40.*

S. Bonaventura tres modos declarat, quibus aliquis blasphemiam committere possit, scilicet vel cum attribuitur Deo, quod sibi

non convenit; vel cum removetur ab eo, quod sibi convenit; vel cum creaturæ, attribuitur, quod proprie Deo convenit. *S. BONAV. in v Luc.*

S. Thomas Deum variis modis offendi posse scribit: Primo quantum ad suas creaturas, scilicet in homicidiis, furtis, adulteriis, et similibus. Secundo quantum ad suam familiam spiritualem. Tertio quoad personam velatam. Quarto quantum ad naturam assumptam. Quinto quantum ad naturam divinam. Etenim qui furatur, inquit hic Sanctus, qui committit fornicationem, vel homicidium, Deum in subditis suis male tractat; qui vero Martyribus, Apostolis, aliisque familiaribus Dei amicis necens infert, gravius illum offendit. Denique qui sacratissimum ejus Corpus sumptum pedibus suis protereret, et conculcasset, præcedentibus longe abominabiliorem Deo inferret injuriam: sed qui offendunt Deum, quantum ad naturam divinam, gravissime peccant, quod faciunt blasphemantes. Nam blasphemiam est peccatum immediatum contra Deum.

ACTUS.—*Attribuere Deo falsum prædicatum*, uti fecerunt Pharisei dicentes, Christum in Beelzebub eijcere demonia. *LUC. XI, 15.*

Item Lutherus et Calvinus Deum auctorem peccati constituentes.

Adinere Deo, quod ei debetur, v. g. negando sapientiam, bonitatem, aut potentiam; uti Rapsaces negavit, Deum Judæis opem ferre posse. Item Alphonsus, Rex Hispaniæ, qui dicere ausus est, se principio mundi, si Deo presens fuisset, multa melius et sapientius ordinatum fuisse. *FAB. con. III in Dom. 18 post Pent. n. 2.*

Tribuere creaturæ, quod solius Dei proprium est; ut si quis dicat, diabolum tam potentem esse, ac Deum: æque colendum, adorandum, etc. Item solem et lunam aut alias creaturas, rectores orbis terrarum Deos putare, ut in Sapientie libro de nonnullis dicitur. *SAP. XIII, 2.*

Inhonorare Sacramenta, Reliquias aut alias res sacras, quatenus ad Deum spectant, uti faciunt Iconoclastæ, Hæretici et nostri etiam Lutherani, B. Virgini, et Sanctis debitum cultum et invocationem negantes.

EX S. SCRIPTURA.

Qualitas et gravitas.

Non assumes nomen Domini Dei tui in

vanum; nec enim insontem habebit Dominus eum, qui assumpserit nomen Domini Dei sui frustra. EXOD. XX, 2.

Nominatio Dei non sit assidua in ore tuo, et nominibus Sanctorum non admiscearis, quoniam non eris immunis ab eis. ECCL. XXIII, 9.

Cui exprobrasti, et quem blasphemasti? Contra quem exaltasti vocem tuam, et elevasti in excelsum oculos tuos? Contra Sanctum Israel. IV REG. VI, 22.

Docuit iniquitas tua os tuum, et imitasti linguam blasphemantium. JOB XV, 3.

Si peccaverit vir in virum, placari ei potest Deus; si autem in Deum peccaverit vir, quis orabit pro eo? I REG. II, 25.

Excacerunt ut gladium linguas suas, intenderunt arcum rem amaram. PS. LXXII, 4.

Quis est, qui loquitur blasphemias? LUC. V.

Posuerunt in cœlum os suum, et lingua eorum transitiv in terra. PS. LXXII.

Blasphemia tollatur a vobis, cum omni malitia. EPH. IV.

Dominatores ejus inique agunt, dicit Dominus, et jugiter tota die nomen meum blasphematur; propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illa. ISAI. LI.

Spiritus autem blasphemie non remittetur. MATTH. C. XII.

Blasphemarunt sanctum Israel, abalienati sunt retrorsum, dereliquerunt Dominum. ISAI. I.

Vidi mulierem sedentem super bestiam coccineam, plenam nominibus blasphemie. APOC. XVII.

DAMNUM. — Maledicti erunt, qui contempserint te, et condemnati erunt omnes, qui blasphemaverint te. TOB. XIII, 16.

Tradidi Satane, ut discant non blasphemare. I TIMOTH. I.

Educ blasphemum extra castra, et ponant omnes, qui audierunt, manus super caput ejus, et lapidem cum populus universus. LEV. XXIV.

Qui blasphemaverit in Spiritum Sanctum, non habebit remissionem in aeternum. MARC. III, 29.

Homo, qui maledixerit Deo suo, portabit peccatum suum; et qui blasphemaverit nomen Domini, morte morietur, lapidibus obruet eum omnis multitudo populi. LEVIT. XXIV, 16.

Qui in altum mittit lapidem (aut blasphemiam) super caput ejus cadet. ECCL. XXVII, 28.

EX SS. PATRIBUS ET DOCTORIBUS.

Qualitas et Gravitas.

Nihil est horribilius blasphemia, quae ponit in cœlum os suum; omne quippe peccatum comparatum blasphemiae, levius est. S. HIER. *in c. XVIII Is.*

Nescitis, quis sit Deus, et quali debeat ore vocari? Quod si de studioso quodam viro male loquamur, dicimus: Os tuum abluet, et ita commemora; nunc vero nomen venerandum, quod audientes demones horrent, temerarie circumferimus? S. CHRYS. *hom. XXVI ad Pop.*

Non melius, ne forte ignis de cœlo descendat, et devoret te, qui sic os adversus Omnipotentem aperis? Neque vereris, ne forte terra sub te disrumpatur, et te absorbeat? Ne decipiaris, o homo; impossibile enim est, manus effugere Creatoris; tolli eum, qui dicit: Blasphemantes rationem reddent Deo, qui paratus est judicare vivos et mortuos. S. EPHR. *II Peren. c. v.*

Non est hoc peccato ullum deterius, sed neque par; nam in eo et accessio omnium malorum est, omnisque confusio, inexpiable supplicium et intolerabilis poena. S. CHRYS. *tom. 1, Orat. II de Fato et provid.*

Alii peccatores appetunt delectationes, honores, vel aliud quidpiam mundi; et velent, si possent, his bonis frui, sine Dei offensa, sed blasphemus multo aliter, qui consulo et premeditate contra Deum insurgit. DIDAC. *STELLA in Luc. c. v.*

Omnia alia peccata videntur procedere partim ex fragilitate humane nature, partim ex ignorantia; sed illud peccatum blasphemie procedit ex propria malitia, et quanto est major persona offensa, tanto major culpa, et plus crescit malitia culpae, et sic blasphemia continet in se majorem malitiam aliis peccatis, et nullum est peccatum, quod habeat in se tantam iniquitatem, sicut blasphemia. S. BERN. *t. IV, ser. XXXIII.*

Peccatum tanto majus et gravius est, quanto minus motivum habet; si juvenis et senex adulterium perpetravit, plus in hoc peccaret senex. In cæteris peccatis aliquid motivum est ad peccandum inducens, sicut in superbia excellentia dignitatis, in luxuria delectatio carnis, in gula gustus, in avaritia pecunia, in blasphemia autem nullum est

motivum, quia nulla est ibi delectatio ad blasphemandum inducens. Idem, *t. I, ser. XLII, a. 1, c. III.*

Quis magis ingratus est Deo de beneficio specialiter sibi collato præ cæteris creaturis, scilicet loquela et lingua, quam blasphemator nominis Dei, qui cum dicere debeat cum Propheta: « Benedicam Domino in omni tempore, semper laus ejus in ore meo; » Dominum suo ore fœtido maledicit? Omnes enim creaturæ, et quælibet suo modo sollicite laudant Deum et benedicunt potentiam, sapientiam, et clementiam Salvatoris. *Ibid.*

Ingratus etiam de beneficio Incarnationis; nam membra illa humane infirmitatis, quæ pro salute nostra assumpsit Dei Filius, blasphemus nominat ad contumeliam, quasi non satis afflictus fuerit Christus pro sua et aliorum salute, ab impietate Judaica, propterea compleat contumelias ejus, *Ibid.*

Patet, quod blasphemantes Deum peiores sunt bestiiis, canibus et aliis; canes enim non mordent dominos suos, licet ab eis laedantur, sed blasphemus eodem ore, quo Dei beneficium percipit, et bibendo vinum, Deum blasphematur. MANSI, *disc. IV, n. 6.*

Blasphemia est lepra, quæ omnino mundari non potest, et ideo extra castra pellenda, hoc est, crimen blasphemie, quod in Spiritum Sanctum committitur, de quo dicitur: « Qui peccat in Spiritum Sanctum, non remittetur ei. » *Gloss. c. XII LEV.*

Nihil est, quod animum nostrum magis exulceret et confodiat, quam horribilis atque impia, et christianis auribus intolerabilis divini nominis blasphemia, cum audivimus sacratissimum Dei, et Jesu Christi Domini nostri nomen, quod super omne nomen celestia venerant, terrestria adorant, inferna contemiseunt (quod ne temere quidem a quopiam propter ejus sublimitatem et majestatem usurpandum sit) passim pravorum efferatorumque hominum vocibus scindi etc., ut minime mirandum sit, si a Christianis populis, in tantis calamitatibus constitutis, divine iracundie flagella non amoveantur. JUL. III, *Bulla 23.*

Blasphemia est peccatum diabolicum, loquela infernalis. Sicut enim Spiritus Sanctus loquitur per bonos; ita diabolus per blasphemos. MANSI, *disc. VII, n. 2.*

O lingua diabolica, quid potest te inducere ad blasphemandum Deum tuum, qui te plasmavit, in quo tuum summum bonum

consistit, qui te pretioso sanguine redemit? S. BERN. *t. IV, ser. XXXIII.*

Horrendum penitus sacrilegium, quod et ipsorum videtur excedere facinus, qui Domino majestatis manus sacrilegas injecerunt. S. BERN. *ser. II de Convers. S. Pauli.*

Audes aperire os tuum audacter, et in cœlum verba emittere, juramenta atque blasphemias, et non times, ne falsæ ignea, quam Propheta vidit, demoretur in domo tua, donec ea exa, quæ sub cœlo est, te excidat, dum sic audes os aperire adversus Deum omnipotentem, in quem Angeli, Archangeli, Cherubim ac Seraphim non audent oculos conjicere? S. EPHR. *Perenes. XLIII.*

Nullum gratiarum actioni par bonum; quemadmodum blasphemia pejus nihil. S. CHRYS. *hom. I ad Pop.*

Cum Deus laudatur de bono opere tuo, laudas opere tuo Deum. Et cum blasphematur Deus de malo opere tuo, opere tuo blasphemans Deum. Itaque ad aurium exhortationem canta voce, corde ne sileas, vita ne taceas. Si ergo bene agis, et quando manducas et bibis, ad refectorem corporis sumis, gratias agens Deo, cibus tunc, et potus laudat Deum. Si vero modum nature debitum immoderatione voracitatis excedas, et violentia te ingurgites, quantalibet laudes lingua tua sonet, vita blasphematur. S. AUGUST. *in Ps. XLVI.*

Cum probrum jacitur in Principem, patrie bonum et utilem, nonne tanto est indignius, quanto a veritate remotius, et a vita illius alienius? Quæ igitur supplicia sufficiunt, cum Deo fit ista tam nefaria, tam insignis injuria? Idem, *l. de Civ. Dei c. IX.*

DAMNUM. — Immugiens terra in medio plebis scinditur, aperitur in profundo sinus, abripiuntur noxii, et ita ab omnibus mundi hujus ablegantur elementis, ut nec aerem haustu, nec cœlum visu, nec mare tactu, nec terram contaminarent sepulchro. S. AMBR. *ep. LXXXII.*

EXEMPLA EXTERNA.

FUGA. — « Cum S. Michael Archangelus cum diabolo disputans alteraretur de Moyse corpore, non est ausus judicium inferre blasphemie, sed dixit: Imperet tibi Dominus. » Ex quo Josephus Mansi sic concludit, quod is, qui celestis militie Princeps est, pro divini honoris defensione inimico Dei

non fuit ausus maledicere, qua fronte homo, vilissimus ille terre vermiculus, tantis a Deo beneficiis emulatus, eundem optimum Deum, cum tanto honoris et reverentiæ ei debite præjudicio, blasphemare, et execrari, eique maledicere audebit? *Er. Jud.* 1. 9.

S. Polycarpus, quando sollicitabatur a tyranno, ut si vite suæ consulere vellet, Christum blasphemaret, animose respondit: Jam octoginta sex anni elapsi sunt, quibus Christo meo inservio, nec tamen unquam mali quidpiam ab illo recepi, imo multis iisque præclaris bonis de manu ipsius actus sum, qua igitur ratione illum, prout tu, o Proconsul, a me fieri desideras, blasphemare, illique maledicere potero, qui tot mihi beneficia præstitit, et hactenus adeo benigne conservavit? Qua fronte tam homo Deo et Domino ingratus esse potero? *Mansi, disc.* iv.

Venerabilis Pæmen Abbas, quemdam discipulorum suorum, qui frequentibus a spiritu blasphemie pulsabatur tentationibus, docuit, ut tentatus semper diceret: Ego causam non habeo, blasphemia tua super te sit Sathanas, hæc enim causam anima mea non vult, Ita sanus frater ille discessit. *Ruffin. Aquil.* l. III, in *Vit. PP. de verbis seniorum* n. 57.

Cum S. Ludovicus, Rex Franciæ, edicto publico sancivisset, ut cuilibet nomen Dei blasphemanti ignito ferro in labiis stigma inureretur; accidit, ut, postquam civis quidam Parisiensis hujus pœnæ reatum incurrisset, multi pro illius ab hac pœna exemptioe intercederent, quem Rex justus absque misericordia cauterizari præcepit in labiis ferro candenti, in peccati sui memoriam sempiternam, et in aliorum exemplum. Non defuere quidem etiam secundum mundum sapientes viri, qui S. Regem velut nimis crudelum et rigidum censurarent. At vero S. Rex verissimum esse sciens, quod ait Christus: « Beati estis, cum maledixerint vobis homines, et dixerint omne malum propter me; » hanc protulit regia majestate sua dignam sententiam, videlicet quod desideraret potius simile cauterium sibi in labiis esse inustum, et quoad viveret, talem indecentiam sustinere, dummodo hujusmodi perniciosum vitium de Regno suo penitus tolleretur. *Annal. Eccl. Rayn.* 1267, n. 63.

De Philippo, pariter Franciæ Rege, legimus, quod, quotiescumque aliquos in tabernis, vel etiam in bello milites blasphemias protulisse audiebat, illos protinus submergi

jusserit, hæcque legem in Regno suo perpetuo ac inviolabiliter observari voluerit; et de hoc edictum, posteris firmiter tenendum, reliquit ante mortem. *Vincenz. in Spec. histor.*

Anno 1509, accidit Argentiæ, quod Senatus pro tribunali sedens judicium ferre dederit, quoad duos milites urbis præsidarios, quorum unus armis suis gubernatorem suum graviter data opera offenderat, alter vero enormes in Deum blasphemias evomuerat; et quidem unus illorum pro se sui que liberatione habebat advocatos, alter vero neminem habebat, qui in ejus defensionem eo suum aperiret. Pro illo ob spectatam fortitudinem optimi quique intercedebat, pro hoc nulli; et hactenus prudens ratur violatorem Dei non meliori conditione esse, quam calumniatorem hominis, causæ cognitione, quibus oportuit, demandata, ubi blasphemiam horrendam, licet ab ebrio et emota mentis homine admissam cognovit, plus divinæ Majestati, quam humane gratiæ et intercessionis tribuendum ratus, supplicio capitali, extracta per cervicem lingua blasphemum affectit. *Mansi, disc.* II, n. 1.

Michael de Barro Navaræus, Ordinis S. Jacobi nobilis Eques, de Rege suo optime meritus, semel tantum, *per vitam Dei*, publice jurans, triginta et uno diebus in carcerem conjectus fuit; cumque de gravi nimis pœna qua mulTABATUR, apud Regem conquereretur, Rex filium suum se ipsi in socium additum respondit, qui catenarum pondus dimidiatum cum ipso ferret, ita enim de se meritum esse, ut libenter ipsum juvare velit, hæc vero in re nullam aliam gratificandi rationem dispicere; ac proinde carcerem quidem in gratiam illius nonnihil ornatis apparari fecit, at vero compedes et catenas ab ipso tollere renuit. *Florent, de Orig. hæres.* l. V, c. vi.

Ezechias Rex, utpote a Deo magnopere illuminatus, mox ut horrendam Sennacherib blasphemiam audivit, certam contra ipsum eundem potandum dederit, imperaveritque ut unusquisque occidat fratrem suum, et amicum, et proximum. *Exod.* xxxii; *S. Chrys. Orat.* l.

Job, etsi ab uxore ad maledicendum Deo graviter incitatus, potius tamen duxit, ut loquitur S. Chrysostomus, innumera perpeti mala, quam blasphemia tantorum majorum relaxationem consequi. *Fab. Con.* III in *Dom.* 18. *post Pent.*

rillus Alexandrinus ait: Convitia in Deum delicta ægerime ferens Rex, eaque si dissimularentur, capiendæ civitatis causam esse posse, pie prudenterque considerans, et se nihilominus ab ipso blasphemarum vocem erime exsolvere percipiens, derepente conscissa veste in domum Dei ascendit, precibusque, quibus potuit, iræ divinæ se opposuit; sciebat enim, quod eo ipso, quo de illatis Deo injuriis intrinsecum cordis exterius testaretur dolorem, divinamque ejus justitiam ad injurias illas debite mulandas imploraret, consequens futurum esset totius hostilis exercitus infallibile exterminium. *S. Cyrill. Alexand. l. de Fide ad Theodos.*

Robertus, Rex Franciæ, pacem publicam in Regnis suis pro virum suarum possibilitate conservare satagebat, eoque fine devotissimas coram crucifixo quodam pœces effundebat. In proœmio pragmatice sanctionis narratur, quod Roberto, Regi Francorum, filio Capeti, in urbe Aurelia pro pace Regni sui oranti, crucifixus non sine ingenti prodigio, et ingenti miraculo respondit: Non habiturum pacem in Regno, donec blasphemias extirparet. *Lorinus in c.* xxiv. *Leo.*

In Annalibus Ecclesiasticis legimus, quod S. Ludovicus, Rex vero Christianissimus, inter alia monita, que filio suo, qui in Regno successurus erat, specialiter commendata esse voluit, unum hoc fuerit: Maxime autem nullum verbum blasphemie de Deo, sive de Sanctis, patiaris dici ab aliquo, quin vindictam de eo fieri facias. Et paulo post vite ejus historia *ibid.* n. 47, repetit, Sanctum hunc Regem eidem filio suo de novo, singulari cum anxietate animi et sollicitudine dixisse: Labora, quod omne peccatum de terra tua removeatur, maxime autem blasphemiam. *Raynal. ad ann.* 1270. n. 45.

Moyses, licet aliqui mitissimus, ubi tamen populus vitulum aureum adoravit, tam severe vindicavit, ut comminatum vitulum eidem potandum dederit, imperaveritque ut unusquisque occidat fratrem suum, et amicum, et proximum. *Exod.* xxxii; *S. Chrys. Orat.* l.

Job, etsi ab uxore ad maledicendum Deo graviter incitatus, potius tamen duxit, ut loquitur S. Chrysostomus, innumera perpeti mala, quam blasphemia tantorum majorum relaxationem consequi. *Fab. Con.* III in *Dom.* 18. *post Pent.*

Abbas Pæmen docuit juvenem de blasphemia tentatum ita respondere: Vellem quidem blasphemare, sed non habeo causam blasphemandi Deum.

B. Ludovicus, Rex Franciæ, cum multi peterent, ut nobili cuidam pœna blasphemias ab eo decreta, scilicet cauteri in fronte inurendi, remitteretur, respondit: Ego paratus essem, et pro gratia reputarem si tale signum fronti meæ inureretur, dummodo tale scelus et Regno meo extirparetur. *Æmilus l. VII. Hist. Franc.*

Joannes Hurtado, Dominicanus, cum militem graviter blasphemantem audivisset, sic eum allocutus est: Mentiris maligne, Deusis non est, qualem tu blasphemio ore fingis, sed bonus est, justus et misericors. Cumque miles hoc dicto efferatus ferrum stringeret, Joannes in genua provolutus martyrii palmam avide expectabat. *Engel in Dom.* 41. *post Pent.*

Imperator Justinianus blasphemos morte plecti volebat, Rex Scotiæ impiam linguam radicitus excindi. Argentarum Magistratus, anno 1569, uni e præsidariis militibus suis, quod blasphemasset, linguam per cervicem extrahi jussit. *Pædog. Chr.* p. 1, c. v, §. 2.

DAMNUM.

Sennacherib Rex ob blasphemiam in Deum jactam primo centum octoginta quinque millia militum una nocte, Angelo Dei percussus, amisit; deinde ipemet a filii sui percussus interit. *IV Reg.* xix.

Nicanoris lingua jussu Jude præcisa particulatim avibus devoranda exposita et manus contra Domum Sanctam omnipotentis Dei suspensa, *II Mach.* xv 33.

Herodes Rex a vermibus consumptus est. *Act.* xii 23.

Antiochus vero miserabili et invisibili plaga a Deo ob blasphemiam humiliatus interit. *II Mach.* ix, 9.

Anno 1623, 9 octobris, duo adlaterine monete cursores ad furcam damnati sunt, quorum alter catholicus cum magna aspicientium adificatione obiit, alter vero hereticus, nomine Michael Thomas Housaye, horrendas in Deum et ejus SS. Matrem blasphemias cum effudisset, e scala vix dejectus, fune ne minimum quidem fracto, e furca delabitur, capite procul ab humeris, ac si

novacula abscissum foret, excusso, sola lingua excepta, quæ longa, infamis, et visu horrida e trunco corporis pendebat, unde eidem funis iterum applicatus, truncumque corpus in patibulo iterum suspensum est. *Mercur. Gallic. l. x.*

B. Petrus Damianus scribit, non procul Bononia duos commessatores ad cenam convenisse, in qua cum alter gallinaceum pullum dissecisset, alter: Tam apte, inquit, hunc pullum divisisti, ut ne ipse quidem S. Petrus integrum nobis restiturne queat. Imo nec Deus, subiecit alter. Qua blasphemia vix prolata gallus ex juscule vivus exiliens cantat, et alas concutiens multo jure blasphemus conspergit, ipsi vero lepra tacti eandem etiam in posteros transfuderunt, qui in criminis a majoribus patrati memoriam deinceps Ecclesie multis annis facti sunt veetigales. S. DAM. l. II. ep. II.

S. Gregorius narrat, puerum quinquentem in patris gremio blasphemantem a demone abreptum, nec unquam amplius conspectum esse. S. GREG. l. IV. *Dial. c. XVIII.*

Simile quid S. Cyrillus narrat de puero duodenni cum patre ludente et S. Hieronymum blasphemante. CYRILL. in ep. *de mira.*

Simon de Tornaco, Doctor Parisiensis celeberrimus, cum publice dixisset, tres fuisse impostores, qui mundum frandibus suis subjugarint, Moysen, Christum et Mahumetum, quorum primus Judæos, alter Christianos, tertius Turcas infatuavit, subito eversis oculis, mugitum emittens, et per epilepsiam elisus in terram, tertio die misere obiit, neminem nisi concubinam nominare valens. S. HER. *Cantipr. c. XLVIII.*

Clericus quidam cum dixisset, falsam esse illam Christi sententiam: Omnis, qui se humiliat, exaltabitur; repente gladio perosinatar fulminis transfixus est. S. DAMIAN. l. II. ep. xv.

Aleator quidam, cum per membra Christi et Mariæ horrendo jurasset, illico corruit, voceque terribili clamavit: Heu miser! qui es, qui me interficis? Et volutatus aliquantum humi tartaream animam efflavit. Postea vero in tergo reperta est plaga recens horribili hiatu dehiscens, quasi securi facta. *Spec. Ec. XIII.* apud BES. *in Pona V. Blasph.*

Mulier hæretica, in oppido Hollandiæ, cum in summa difficultate pariens Deiparam scropham appellasset, mox divi-

nitus punita, nigellas aliquot seculas emortuas enixa est. *Ibid.*

In Mediolanensi Provincia, cum juvenis eidem cum socio duellaturus, blasphemias in Dei Matrem voces protulisset, eo ipso temporis articulo ab adversario, lingua et palato transfossis, peremptus est. *Stim. Viri. l. III. c. XVI.*

Villanova, cum, anno 1613, notarius quidam publicus, Sacerdotes catholicos sepulturam catholico ritu peragentes rudentibus asinis æquiparare solitus esset, ipse quoque cum ad sepulchrum efferretur, magnus asinus coloris fuci apparuit, circa mortui cadaver horrendum in modum rudens, et sepulchrum aliquoties circumiens, et tandem, postquam amicos ad domum defuncti comitatus esset, ex oculis evanescentes. *GUALTER. Sec. XVII. p. 121.*

In Phœnicia mimus quidam erat, Gajanus nomine, qui, cum in theatro B. Virginem blasphemasset, hæc ei apprensus dixit: Noli, queso, noli ita lædere animam tuam. Idque tertia vice faciebat; cum autem ille magis blasphemaret, meridiæ dormienti apprensus iterum, nihilque dicens, manus et pedes digito signavit; quo facto ipse evigilans manibus et pedibus se truncatum reperit. *BÆDENB. l. III. collat. c. I.*

Baronius in Annalibus refert, quod, cum Constantinopoli ex Ariane sectæ hæreticis, qui SS. Trinitatis jurati hostes erant, unus, cui nomen Olympius, in balneo corpus suum ablans, impias contra eandem et horrendas blasphemias evomisset, confestim in rabiem actus, semetipsum unguibus miserabiliter dilaniavit, et paulo post sacrilegam animam ad infernum transmiserit.

Alius quoque scriptor memorabilem quemdam casum recenset, qui in regno Hispaniarum contigit circa quemdam, qui postquam omnia, quæ habebat, ludendo perdidisset, Deum instantè rogavit, ut pro jactura sua reparanda gratiam suam impetiretur; at vero, quia fortuna illi totaliter adversante, ludus semper de malo devolvebatur in pejus, pecuniis ludendo penitus amissis, tandem vestes quoque suas ejusdem ludi exponebat discrimini, ac demum vestibus denudatus domum repetit, ibidemque assumptis armis, et conscenso equo in forum concessit, ubi coram multis alta voce exclamavit, et ait: Si quis est amicus et fidelis Dei, qui dicat, Deum esse aliquid, vadat, et

se armet, et congregiatur mecum in nomine Dei sui, et ego ipsum occidam sine Deo, et intelliget, quod nullus sit Deus. Ad quam propositionem omnes quidem exhorrescentes, præ nimio stupore hæere attoniti, nullus tamen ex omnibus erat, qui detestabile facinus istud, ejusque inverecundam temeritatem ei improperare auderet. Sed cui non respondit homo, protinus Deus respondit, nam qui olim flagellaverat Pharaonem, se potentia suæ opponentem, non ursis et leonibus, sed ranis et muscis, immisit Deus, huic vasano unam muscam, licet esset tempus hyemis, quæ eum in facie sic invasit, et sic inter faciem et galeam se opponens, aculeis suis graviter illum læsit, ita quod oportuit galeam deponere, et ad terram projicere; at ubi musca liberum habuit accessum, sic eum in facie feriebat, quod se defendere non valens, de equo ad terram decidit, faciem versus terram firmans, ut posset se tueri a musca, quæ etiam ibi eum fortiter invasit, nec cessavit, quousque publice blasphemiam, quam ore profano protulerat, omnibus audientibus cum cordis gemitu revocavit. *UNGARUS MINORIT. s. x. in explor. Symboli.*

De alio quoque blasphemio refertur, quod, cum in villa quadam Terre Laboris, in Regno Neapolitano situatæ, in die sancto Paraseves duo, quorum unus Christianus, alter Judæus erat, taxillis luderent, et Judæus magnam pecunie summan perdidisset, hic Christum horrendum in modum blasphemare cœperit; cumque ludum repetere volens, taxillos apprehendere niteretur, subito nervi manuum ejus contracti fuerunt; quare magis indignatus, manibus hoc modo contractis mensam lusoriam in terram dejicere contendit, majori cum impetu blasphemias contra Christum, ejusque Sanctissimam Matrem multiplicando. At vero confestim super temerarium hunc hominem divina vindicta animadvertere cœpit, siquidem subversis in capite oculis protinus in terram corruit mortuus; Christianus collorum illius pavore nimio in amentiam versus elanguit, et miseram vitam morte misera finivit. *TH. CANTIPRAT. XII. ap. c. l. 9, §. 6.*

In historiis virorum illustrium ordinis Cisterciensis, Abbas Gherebaldus quemdam inverecundum Beatissimæ Virginis blasphematorem demonis potestati traditum fuisse refert, qui idem insuper durissima passione divexatus atque distortus est,

ita ut oculis eversis, et facie tota enormiter intumescens, linguam ardentem atque ejectione longius ab ore porrigeret, qui cum ita fuisset longo et horrendo tormento excruciat, tandem miserabilem animam demoniacis spiritibus reddidit, linguamque effrenam, quam extraxerat, nec in morte retraxit. *In Historiis. Ordin. Cister.*

Dum post demolitum quoddam in Flandria Ordinis S. Francisci monasterium, dum multe Sanctorum statue igne conflagrante absumerentur, unus illorum sacrilegus in statuum quamdam S. Antonii incidens, postquam variis illam contumeliis affecisset, tandem in exœcanda hæc verba prorupit: Si quam vim, aut virtutem habet, declaretur. Et ecce protinus ignis e statua illa egressus, eundem viventem totaliter combussit. *BÆDENB. l. III. Coll. c. XXVII.*

In ejusdem libri, capita *XXIX* et *XXX*, narratur, quod, dum hæreticus quidam ejusdem Sancti statuum ad ignem comburendam deportaret, eidem ludibrosè dixerit: Antoni, Antoni, tu quidem soles in mortale genus desevire, eosque misere ustulare, at ubi nunc vires ille? Et ecce subito lingua illius peste correpta est, ac demum paulo post cum tota familia sua igne pestilentia consumptus est. *Ibidem.*

B. Petrus Damianus pariter de quodam impio, rixisque dedito clerico refert quod, cum tempore diem et horam presignasset, in qua cum quodam hoste suo, qui nonnullas beneficii sui possessiones usurpabat, manus conserere decreverat, acciderit, quod mane Misse audiendæ assistens, verbaque illa audiens: « Omnis, qui se exaltat, humiliabitur, et qui se humiliat, exaltabitur, » illico hic clericus conversus in hæc vocem sacrilegam protervus eruperit: Hæc sententia vera non est, nam si ego me meis adversariis humiliter inclinasset, hodie tot possessionum copias, atque clientum non haberem. Cumque in eodem loco ab adversario clerici missus nuntius, alterum de clerici proposito informatum, præsens adesset, hæcque a clerico prolata blasphemiam ei, a quo missus fuerat, referret, mox ille plaudens in Domino lætus efficitur, atque ad spem proculdubio obtinendæ victoriæ militè cohortatur. Præterea vero, quam manus conserturi ad invicem erant, Deus blasphemum istum castigare volens, jumentum ejus quemdam salis modium in via obvium habere permisit, quem cum avidè abligurisset

sitibundus equus, ad copiosum quemdam aquarum rivum perveniens, ut se in torrentem illum mergeret, sitimque suam mitigaret, frenum clerico e manibus avulsit. Ille vero dum ea manu, qua sentum tenebat, cum jumento confligit, hostilibus jaculis faciem coactus exponit, et ecce repente gladius os ejus fulminis more transigit, talique sine reprobus vitam suam conclusit. O quam congue in illa pertulit corporis parte vindictam, qua nigri fellis in Dominum vomuerat blasphemiam! Et cum Propheta de talibus dicat: « Filii hominum, dentes eorum arma et sagittæ, et lingua eorum gladius acutus; » qui linguam suam et dentes adversus Deum gladii more vibravit, digne per eadem membra materialis gladii pœnas exsolvit. S. PETR. DAMIAN. c. II, Ep. XV.

P. Hieremias Drexelius refert, quod, cum anno 1381, in civitate Bituriensi, Elisabetha Blesina, in die Sacratissimi Corporis Christi una cum marito suo, matre item et ancilla, in Ecclesia S. Severi filiolium suum in ulnis deferens ingressa fuisset, quemdam verbum Dei publice ex pulpito declamantem audiens, eum deriserit; concione vero finita, dum Parochus ejusdem loci sacrum Missæ officium exordiretur, ipsa ritus Missæ et ceremonias sacras pari risu prosequens, dixit: Accedamus propinquius, et spectemus sulti illius Presbyteri superstitiosas gesticulationes. Et ecce mox ut ad altare propius accessit, subito veluti fulminata, sine ulla pueruli, quem in ulnis portabat, læsione, in terram ad pedes gubernatoris civitatis illius concidit; mater autem ejus, quæ blasphemiam consors fuerat, muta, nec sibi presens, elata templo, ubi magnam sanguinis copiam ex ore et naribus eiecit. DREXELIUS, in *Phaet.* c. XIV, §. 2.

Refert quidam scriptor, quod Alvarado regio Hispaniarum ministro, in prælio cum Xaliscæ populis habito, mortuo, Beatrix de Cuena, uxor illius, in blasphemias voces eruperit, dicendo: Nullam in Deo esse omnipotentiam. Unde subitanea quedam tempestas oborta, e vicino monte, diluvio quodam civitatem a marito ipsius edificatam inundavit, quod prægrandia secum a monte divulsa saxa rapiens in domum, in qua blasphemiam illam, in cujus pœnam universa civitas subversa remansit, evomuerat, ingenti cum impetu allisit, soloque tenuis eandem subvertit; quod vero vel maxime ad propositum nostrum facit, est, quod

prefatus auctor scribat, quod blasphemia hæc mulier imminetent domus suæ ruinam videns, saniori exinde mente concepta, precibus malum, quod imminet, a domo sua avertere quidem conabatur, sed incassum, siquidem diluvium raptata secum saxa in domum illidens, eandem oppressit, totamque civitatem momento everit. AP. MANSI, disc. V, n. 8.

Narrat Drexelius quod Batavi, postquam sacellum Beatæ Virginis Sicheimensis prædati fuerunt, duas deinceps valde præcipuas amiserunt civitates, Ostendam nimirum, et Bredam; multaque alia infamata et funesta illis acciderunt. Et quidem hoc loco sileri non debet, quod ex prædonum illorum numero unus fuerit, qui equo cæco insidens per ludibrium dicit: Eia Maria, nunc miracula faciendi tempus adest, si potest, huic equo meo visum restituis. Quibus verbis dictis, equo quidem oculatorum lumen restitutum fuit, ipse autem blasphemus prædo penitus excaecatus remansit, in multam criminis, quo Deiparam Virginem ipse deriserat. DREXEL. l. c. VI §. 5.

Eusebius, in Historia Ecclesiastica, Maximiani Imperatoris odium, quo Christianos prosequeretur, tantum fuisse refert, ut multas adversus Christum componi fecerit blasphemias, easdemque scholarum didascalis seu ludimagistris dari et distribui præceperit, ut scholares easdem edocti, ad majus fidei nostræ ludibrium per vios et plateas publicas decantarent, ut tanto firmius tenerent illius ætatis menti et memoriæ imprimere. At vero per sævam adeo pestilentiam punitus fuit, ut mortuorum cadavera ob nimiam illorum multitudinem insepulta remanserint; ita tamen, quod nullus Christianorum eadem infectus fuerit. Ipse quoque Imperator oculorum lumine orbatus, et rabie plenus, caput sum columnæ sapiens validè que allidens, totus desperatus necem sibimet ipsi intulit. EUSEBIUS AP. MANSI, disc. X, n. 15.

Ludovicus, Episcopus Tudenis, refert, Eliam, qui S. Francisco in Generalatu Ordinis Minorum successit, sequentem casum retulisse, qui Landæ revera accidit. Ibi namque in hospitali quodam hæreticus quidam, licet ignotus, ad mortem usque infirmabatur, quem proinde Sacerdos, ut sacro se viatico armaret, hortatus fuit; cui hæreticus cum suspiriis respondit: Equis dabit mihi corpus Christi, ut accipiam, et adorem? Cui Sacerdos, Sacellum illud confestim

allaturum esse, respondit: cui infirmus replicavit: Apage sis, Presbyter non deferet Corpus Dominicum, sed panem nostrum. Et ecce eodem, quo hæc dicebat, momento, cætus quidam, qui alias cieur et domesticus fuerat, in gulam temerarij illius insilivit, dentibusque et unguibus illum misere discerpere cepit, adeo ut summa cum difficultate cattum istum ab illo avellere possent. Quo miraculo circumstantes animati, infirmo enixe conati sunt persuadere, ut Christi in hoc Sacramento præsentiam crederet, quamque hæresim detestans abjuraret, eo vel maxime, quod jam oculis conspexisset, qualiter se bestiola ista ad insultum, in communem sui et ipsius Creatorem ab ipso temere dictum vindicandum, armasset. Quibus ille, cattum illum utique antea ferocem et rabidum fuisse, respondit. Ubi vero ab illis rei veritatem percepisset, quod scilicet nunquam ferocississet, quin potius hæc tenus semper unicuique familiaris et blandus existens, hanc suam ferociam et rabiem, tanquam instrumentum ab ultrice divina justitia assumptum exerevit, infirmus etiam nunquam licet, in sua contumacia perseverans, subitè. Cum vero Sacerdos paulo post ad eum accedens, hortaretur eum, ut se ad sanioerem fidem converteret, ille vero de novo blasphemaret, et in Sacerdotis faciem conspueret, cætus ille protinus reversus, eum, ut antea, crudeliter invasit, unguibusque atrociter in collo et facie discerpit, eumque quasi ad mortis angustias reduxit; qui tamen a circumstantibus coercitus, et ne deinceps ipsum lædere posset, videreturque, nunquam infirmus ad sanioerem rediturus esset mentem, cavea inclusus fuit. Intererea blasphemus ille desperatus et obstinatus mortuus est. Cumque sua cæto restitueretur libertas, ex hospitali ad agrum propeavit, in quem cadaver impij illius projectum fuerat, ibique clamoribus et ejulatiibus aera replens, tandem et ipse mortuus est. MANSI, disc. XV, n. 2.

In partibus Vasconia, duo laniones in blasphemiam quotidianis habituati, corpus Christi frequenter per diem ex contemptu nominare consueverunt; omque ambo die quadam a suis inimicis ad mortem usque sauciati essent, omnes regionis illius canes certatim a eos accurrentes, utrumque aggressi, corpora illorum dilaniarunt, et in minutas partes discerperunt. *Pratum Florum.* p. I, l, I, c. vi.

In alio quodam scriptore legimus, quod, cum ex duobus lusoribus unus, qui sua ludendo perdidit, varias contra Deum blasphemias effudisset, collusor id ipsum audiens ei dixerit, quod modum efficaciter blasphemandi ignoraret; ac proinde ipsum jocere volens, horrendas contra Deum et sanctissimam ejus Matrem evomuerit blasphemias. Et ecce subito vox quedam audita fuit, hæc verba articulate pronuntians: Hæcenus illatam mihi injuriam dissimulavi; at vero nunc, quia de honore Matræ meæ agitur, vindictam differre nequeo. Et confestim in eodem loco ab invisibili manu ferro transfossus animam exhalavit. CÆS. WITTEB. l. VII, c. XLIV.

In eadem historia de nobili quodam legitur, quod, dum longo tempore aërem quotidie turbare, novamque imminere tempestatem vidisset, impatiens et furore plenus dixerit: Ecce de novo iste diabolus se prodero incipit. Qui vix blasphemum hoc verbum finierat, cum ecce filius ejus inter manus nutrice positus fulminis sagitta percussus interit, nutrice prorsus illa permanente. Eodem fulmine quadam ejus ædificia conquassata corruerunt, omniaque ejus armenta, et ovium greges disparuerunt. *Ibid.* l. IV, c. II.

Non procul a celebri quadam Galliarum urbe degebat vir magnæ nobilitatis, sed sceleribus infamiss; neque contentus pejorare, idem liberus docebat. Provoctus a viro nobili, cum alariter cum eo congregaretur, lethale vulnus accepit. Uxor ejus perquam pia mox virum religiosum acciri curat, qui mariti confessionem audita (fuit is ipse rei totius oculatus testis) sed is ab agro aliud nihil audit, nisi blasphemias, juramenta et execrationes. Cumque nihil efficere se videret, cum socio in proximum conclave secedit, et per horæ quadrantem pro misero illo Deum orat. Interea audit clamorem in cubiculo et inter vociferationes et ejulatus has voces interruptas. Pater, Pater, misericordia! Adest Pater. et videt hominem furis et horrendis convulsionibus agitatum. Interrogatus, quid vellet, respondit verbis concisis: Video ante me scripturam. Pater legere scripturam jubet, quam semimortua et languente voce protulit; et erat: « Dum tempus habemus, operemur bonum. » Tum Pater sumpto crucifixo, lacrymis plenus in collum et postea pedes agri ruit; eum amplexatur, orat, obtestatur, ut confiteri ve

lit, Dei in obstinatos justitiam, in poenitentes misericordiam ob oculos ponit; præstare, sero tandem, quam nunquam respiscere. Ubi Pater mille responsum accepit, spem salutis concepit, voluitque in eo actus contritionis elicere, nulla in eam rem prolocutus. At ille: Pater, inquit voce concisa, et oculis dolore quocumque plenis; ah! Pater, quid cogitas de contritione? E centum millibus vix quatuor ad eam mortales pertingere possunt. Pater, cum ostenderet, facile id ope Dei fieri posse; cum neque blandis verbis, nec minis Dei judicis quidquam efficeret, iterum in proximum conclave se contulit, et coram B. Virginis imagine se prostravit, subinde æger in magnum deliquium incidit, ut coactus fuerit aliquid medicamenti sumere, quod vires restauraret. Interim æger ad mortem festinat, intus computrescit, vexatur insomnia, infestatur somniis et iterum auditur instar rabidi vociferari: Pater, mi Pater, misericordia! Redit Pater, et instar canis spumantem reperit, jam vul-tum hominis damnati præferentem. Quem æger quidem inelamat, sed cum ejulatu, blasphemis, et omnis impietatis phrasi. Pater illum animat, superesse adhuc locum poenitentiae et venie. Cui ille: Non hoc agitur! Velut furens loquitur: Iterum scripturam video. Cum tamen et Pater et conjux nil viderent. Tunc voce rauca legit: « Quareris me, et non invenietis. » Hic Pater zelum suum et minas intendit, spem et lenitatem admiscens. At æger: Non moriar, clamat cum rabie et dentium stridore, vulnus non est mortale, injuriam facerem generose menti, et commilitones jure possent meam timiditatem criminari, ac dicere, me mortis metu confessum esse. Igitur Pater tertia jam vice secedit, plane consternatus, et mox iterum horrendos clamores exerandi hominis audit. Accurrit, hortatur ad confessionem. Cui æger: Non est jam tempus amplius; diabolus ingens volumen meorum scelorum mihi ostendit; jam sentio ejus sevifem, et uncas, qui viscera mihi evellunt. Habuit tunc tantum adhuc virium, ut diceret, tertiam se scripturam videre (quam ipse vidit solus) legit igitur et hanc, sed horribili cum clamore: « In peccato vestro moriemini. » Eo momento, quo hæc edixit, supremum agonem adit, fremuit, tremuit, et stridit dentibus, modo prorsus horrendo. Et inter inauditos terrores immane vociferatus, infelicem animam oro

transmisit. Eodem tempore corpus apparuit tam terribile, ut vix alicujus hominis formam retineret. Vermes ex omni parte cada-veris scaturiebant, tanto cum fetore, ut nemo eum posset perferre, præter duos agrestes, qui ad eum sepeliendum in cubiculo relinquebantur. Pater postquam consolatus est viduam, ut potuit, ex arce egreditur, mortuo similis. Cumque in via ea secum volvit, quæ gesta sunt, vocem audit se appellantem, videtque ex arce hominem formidine plenum ad se adventare, qui ait: Ah Pater, revertere quantocius, diaboli herum abstulerunt; duo molossi nigerrimi per caminum illapsi, corpus abriperunt, et per caminum regressi corpus abstulerunt nulla re alia de hero relicta, quam linteamine, cui insutus erat. Pater prope examinatus est hoc nuntio, ac robur a Deo expostulavit; et reversus ad arcem, reperit omnia, uti in via audierat, et linteum super culcitram stramineam; demones in linteo foramen pugni magnitudine fecere, ut inde cadaver auferrent. Tamque tetrum fetorem post se reliquere in cubili, ut ne fortissimis quidem tolerabilis esset, quin illico pedem referrent. Interea Pater viduam vidit ad crucifixi pedes prostratam, oculis in cælum levatis, adeo desolatam, ut vocem ab ea elicere non posset; et pro illa Christum inibi e cruce pendentem precatum, eidem valedixit, et ipse morore plenus, itaque fractus, ut quindecim dies præ languore ægresceret. Uxor autem proba cepit mature penitusque res mundi abjicere; negotiisque compositis, ac liberis duobus adhuc admodum teneris (qui intra paucos menses mortui sunt) in tutorum manus traditis, eodem adhuc anno religiosus Visitate B. Virginis se adjunxit. Ad anni finem feralis fuit dies mortui anniversarius; nam eodem die, qui est a morte annuus, eadem hora et momento, quo anno priore impiam animam efflavit, tam horribili fragore fulmen in ejus cubile irruit, ut turres corruerent, et muri minutim confracti per æra volarent, tota denique arx ita in voraginem subsedit, ut ne vestigium quidem ejus supersit, et nunc locus sit curribus passim pervius, neque de execrabili homine aliud monumentum restat, quam ejus apud inferos corpus et anima. Contigit hæc tragoedia 15 Octob. 1653, quam vidit, et sua manu consignavit vir ille Religiosus, qui ad eum evocatus, erat. Th. BLANCOUS, in *Milite generoso*. l. II. c. III.

P. Hieremias Drexelius refert, quod, anno 1583, Novesii in Diocesi Coloniensi, mulier quædam hæretica, sed occulta, interrogata, cur cum aliis non frequentaret Ecclesiam et officia divina, per lubricum responderit: Adeo alta et sublimis est illius fabrica, ut de illius ruina vix in ea securi esse possimus. Accidit autem eodem tempore, ut ibidem Monasterium quoddam religiosorum extra urbis mœnia situm dirueretur; alibi in urbe situ quodam commodiori et securiori reedificandum, quod prædicta videns mulier, ex petulantia quadam hæretica, se gaudere, dixit, quod ad illud usque tempus vitam suam produxisset, quo Papistarum Ecclesiam devastari, et solo tenus everti videri licet; et ecoe, dum prædictam Monasterii demolitionem jucundo vultu spectat, columna quædam in ipsam collapsa eandem oppressit, et totaliter contrivit, aliis astantibus nec quidquam læsis. DREXEL *Phœt.* c. XIV, §. 2.

In Annalibus Ecclesiasticis, ex Thoma Waldensi Carmelitano, oculato teste, refertur, quod jam memoratus præclarus Ecclesie et fidei pugil propriis oculis quendam viderit hæreticum, qui, cum veram et realem Christi in sanctissimo Sacramento presentiam credere nollet, ab Episcopo illud reverenter adorare jussus, dixerit: Vere dignior est aranea revereri. Dicitque præfatus Waldensis, qui id ipsum Londini in Ecclesia Cathedrali S. Pauli vidit, quod, dum Archiepiscopus Cantuariensis ipsum ad sanio rem fidem apprehendendam frustra et incassum hortaretur, divina justitia vindex, debitum huic temerario homini immiserit supplicium. Nam statim de alto culmine tecti descendens ingens et horrenda visu aranea ad os blasphemii pervenit, et dum loqueretur, ut intraret per polluta labia sollicite procuravit, et multorum manibus vix potuit prohiberi. Unde Episcopus occasione hæc usus, hanc divine justitiæ demonstrationem populo manifestavit. Nec mora, qui pretiosissime carni Agni prælegit araneam, peccatricem carnem suam flammis devorandam amisit. *Annal. Eccles.* Anno 1596, n. 17.

Refert Baronius de Libanio sophista, qui S. Gregorii Nazianzeni magister fuit, de quo etiam Theodoretus, lib. III, c. XVIII, scribit, quod Juliani Apostate amicus et sectator existens, Christianorum quemdam sibi familiariter notum per ludibrium, quid filius fabri, id est Christus, faceret, in-

terrogavit; cui ille id, quod postea revera accidit, protinus respondit, videlicet: Deus hujus universi Creator, quem tu per ludibrium fabri filium appellas, Juliano fere-tum, in quo mox moriturus collocaberis, fabricat. Factumque est, ut paulo post Julianum pessima morte defunctum fuisse nuntiaretur; nam ex vulnere lethifero, quo ab invisibili manu sauciatus fuerat, effluentem sanguinem vola manus excipiens, cœlum versus projecit, ad ultimum usque spiritum blasphemia voce dicendo: Vicisti, Galilee! BARON. ann. 363, n. 32.

Thomas Cantipratensis refert, quod, dum Lovanii in Brabantia civis quidam timorate conscientie mane, feria sexta in Parasceve, ad templum properans, ante tabernam quamdam transeundo, dissolutos juvenes quosdam audiret ludentes, Deumque enormiter blasphemantes, viderit pariter in platea, quam pertransibat, multos homines, ex compassione miserabilis ejusdam hominis graviter sauciati, ignoti tamen, amare plorantes. Cumque circumstantes, quisnam crimen illud commisisset, sciscitaretur, responderunt, id a juvenibus illis petulantibus, Deumque in taberna sine intermissione blasphemantibus fuisse patrum, ad quos proinde ingressus, execrabile hoc facinus acerrime illis improperavit, qui tamen id ab se minime factum esse, constanter asseverarunt, falsamque hanc de illis conceptam opinionem efficacibus rationibus a se nisi sunt propulsa, utpote qui nec verbis, nec factis illi homini sancio molestiam ullam intulissent; quia vero egressi, ut vulneratum hunc hominem viderent, et criminis auctorem ab eo explorarent, ipsum disparuisse invenerunt. Conversi singuli ad se ipsos, animadverterunt blasphemis suis rursus Christum Dominum contumeliis affectum, rursus improperis cruciatum. THOM. CANTIPRAT. l. II *Apum* v. c. XXIX, § 9, 10.

Blasphemia castigata.

In Hispania quidam, quod taxillis infelicitè luderet, et post opem etiam Dei invocata nihil proficeret, tandem furens, domi galeam, loricaem et arma sumit, et consensio equo, in forum provolans, omnes et singulos illic provocat, ut si quem Deum esse crederent, ejus causam armis tenerent; se vero cæcis omnibus demonstratum, nullum Deum

esse. Tum Deus unam in illum vespam misit, quæ per galeam illapsa ejus vultum, aculeo passim confixit. Donec tandem gemebundus fateretur, Deum esse, justum commissi sceleris altorem. PAUL. ZEBENTUER in *Verm. conscient.* l. III, c. 1, §. 1.

Filius ejusdam mulieris Israelitice præcepto Domini lapidatus est, quod nomen ejus blasphemaverit.

Holophernes indignatus, quod Achion potentiam Dei cæli commendasset, dixit: Quia prophetasti quod gens Israel defendatur a Deo suo, ostendam tibi, quod non est Deus, nisi Nabuchodonosor, cum percussimus omnes quasi hominem unum; JUDITH. c. VI, verum postea per unius femine manum caput ejus amputatur.

Propter blasphemiam D. Paulus Alexandrum et Hymenæum demoni torquendos permisit.

Blasphemus Antiochus insanabili plaga percussus est. II. MACH. c. IX.

Cum Anthemius quidam, qui non parvi quidem nominis fuit propter studium eloquentiæ, gentilis autem religione, alioquin linguæ nimis et sibi indulgens, Beato Joan. Chrysostomo, Archiepiscopo Constantinopolitano, religionis diversitatem obtruderet, ipsi sic respondit Sanctus vir: Quod dicis me esse dissimilem vobis religione, erubescerem, si viderer tacere, ducens hoc esse pudendum; ego enim Deos neque novi, nec me eos unquam esse adoratum profiteor. Absit ut adeo desipiam et sit mihi lingua tam temeraria, sed unus mihi Deus est Christus, qui cognoscitur in Patre et Spiritu, qui, et omnia ab initio produxit ex nihilo, et nunc ineffabili virtute continet et annos nobis fructus suppeditat, et manum aperiens omne animal implet benedictione. Sed non Christus, dixit interpellans Anthemius, producit hos fructus annuos, sed elementa mundi suis temporibus producant, Deorum providentia. Nondum finem acceperat ejus sermo, cum a maligno spiritu possessus et terræ allisus, misere jacebat rugiens, lacrymarum et timoris simul causa iis qui aderant, pervertens quidem oculos, stridens autem dentibus, spumam vero ex ore turpissime expuens. In *vita S. Chrysost.* apud STR. 17. Jan.

EXEMPLA DOMESTICA.

FUGA BLASPHEMIÆ. — S. Ignatius dicere solebat, si Deus ipsum in inferno collocaret, nihil sibi acerbius fore, quam audire blasphemias in Deum. *Hist. Soc. p. I, l. X, n. 62.*

S. Franciscus Xaverius scripsit in quadam epistola: Tædet me interdum vivere, ac satius esse arbitror pro religione mortem oppetere, quam in tot tantisque divini Numinis contumeliis vivere. L. I. ap. VII.

SIMILITUDINES.

QUALITAS. — Sicut filius, qui a patris præceptis deviat, minus peccat, quam qui in faciem ei proterve repugnat; ita contra Deum gravius peccat, qui blasphemiam vel sacrilegium committit, quam qui humanitas delinquit. LANGIUS, in *Polyanth.* f. 160.

Sicut olla quæ cum magno impetu et ardore sursum aquas projicit, vehementer se successam esse ostendit; ita grandis in Deum odii signum est, blasphemiam in ipsum sursum projicere. FAB. conc. III in *Dom. post Pent.* n. 3.

DAMNUM. — Sicut jaculum, si in solidum aliquod ceciderit, nonnunquam in mittentem retorquetur; ita convitium in fortem et constantem virum tortum, recidit in convitium facientem. PLUR. in *Moral.*

Et quidem si id ipsum in hominibus virtuosius locum habet, quanto magis in Deo; ac proinde David cum dixisset: « Posuerunt in celum os suum, » et immediate subdit: « Et lingua eorum transivit in terra. » Ps. LXXII, 9.

Sicut qui lapidem sursum jaculatur, corpus celeste non attingere, nedum lacerare potest, plagam autem suo capite excipit, cum lapis eodem, unde jaculatus est, redeat; ita qui Beatam illam blasphemam Substantiam, ut nunquam offendere eam potest, cum longe potior atque excelisior sit, quam ut affici aliquo possit detrimento; sic ferrum adversus animam suam acuit et parat, cum se ingratum Domino bene merenti exhibet. S. CHRYS. hom. III, de *Natura Dei.*

MOTIVA.

AD FUGIENDAM BLASPHEMIAM. — Quia per hoc vitium non creata aliqua res, uti fit in

furto, homicidio, adulterio, *sed ipsa Dei majestas in seipsa leditur.* Unde S. Ephrem: Desine, inquit, o homo, blasphemare, ne forte idem sermo, quem contemnis, fiat flamma in ore tuo, et tuam linguam comburat. Nam si homo homini pugnam suscitans, etiam pace jam facta in conspectum ejus prodire erubescit, quomodo tu hodie in mundo constitutus, si cras tribunali ipsius presentandus, audes talia eloqui et non metuis, ne forte ignis descendat de cælo, et devoret te? S. EPHR. *Peræn.* XLIII.

Certe S. Hieronymus dicere ausus est, nihil horribilius esse blasphemiam, quæ ponit in excelsum os suum. Omne quippe peccatum blasphemiam levius est. S. HIER. in *Ap.* l. XVIII, c. XVII.

Quia Christum ipsum flagellat iterum, ac crucifigit; sic enim S. Augustinus aperte testatus est dicens: Flagellatus est Christus flagellis Judæorum, sed non minus flagellatur flagellis falsorum Christianorum. S. AUGUST. *super JOAN.*

Unde graviter aliquando vulneratus ante hospitium jacere a viro quopiam sancto deprehensus est, quesitusque, quis tam graviter eum vulnerasset; se ab adolescentibus in hospitio blasphemantibus sic tractatum fuisse respondit. HEROLD in *Promptuar. de blasph.*

Quia diabolo et damnatis hoc vitium proprium est juxta illud Apocalypsis: *Æstnaverunt homines æstu magno, et blasphemaverunt nomen Dei.* APOC. XVI, 9.

Et de diabolo: Aperuit os suum (Draco infernalis) in blasphemias ad Deum, blasphemare faciens nomen ejus, et tabernaculum ejus, et eos, qui in cælis habitant. *Ibid.* XIII, 6.

Hinc S. Chrysost. linguam vehiculum diaboli appellat, quo blasphemiam onerato contra Deum invehitur.

Quia nihil magis dedecet Christianos, quam blasphemiam. Quemadmodum enim, inquit recte Guillelmus Peraldus, blasphemii, filii diaboli ea cantica discunt in mundo, quæ canant in inferno; ita filii Dei divinis laudibus assumti eos psalmos addiscunt in terris, quos cantabant in cælis. PERALD. in *sum. virt.* tr. IX, c. 1.

Quia Deus genitor noster est; quod si enim honor et reverentia erga proprios genitores, adeo unicuique homini ab omni lege, naturali, positiva, humana et divina, sub gravissimis pœnis præcipitur, quanto magis unumquemque urgere debet reverentia erga

illum Patrem, ex quo omnis paternitas in cælo et in terra nominatur? Hoc scelus est in cælestem Patrem, et ideo dignum æterna morte. *Qui maledixerit patri aut matri, morte morietur.* S. BERN. t. I, s. XLI, a. 3, c. 1.

Quia Deus præcepit, ut inimicos tuos diligas; tu vero Deum te amantem aversaris? Deus jussit, ut convitiis insectantibus benigne loquaris, maledicentibus benedicas? Tu vero illi benefacienti, et tui curam agenti maledicis, cum nulla in re læsus sis! S. CHRYS. hom. III de *Lazaro.*

Quia idem Deus tot nobis beneficia contulit. Unde S. Ephrem sic loquitur: Quosque tandem exacerbamus eum, qui tanta nobis bona donavit; qui pulverem et terra capiens formavit hominem, et spiravit in eum spiritum vitæ; qui cuncta subiecit sub pedibus suis, et nos dormientes custodit, et excitatos protegit, et esurientes nutrit, et nudos vestit, pusillanimes consolatur, corripit et miseretur, qui etiam filium suum unigenitum pro omnium vita tradidit? S. EPHR. *Peræn.* XLII.

MEDIA.

Metus pœnæ æternæ, de qua locutus est S. Augustinus, dum dixit: Cum probrum jacitur in Principem patriæ bonum ac utilem, nonne tanto est indignius, quanto a veritate remotius, et a vita illius alienius; quæ igitur supplicia sufficiunt, cum Deo fit ista tam nefaria tam insignis injuria? *De Civit. Dei.* c. IX.

Metus pœnæ temporalis a seipso infligendæ. Sic militi cuiquam suavit quidam Pater societatis Jesu ut toties terram oscularetur, quoties in blasphemiam prorupisset; quod cum facit miles, globus plumbens, qui sine dubio ipsum stantem occidisset, prætervolavit, nec damnum aliud, quam levem thoracis adustionem intulit. *Annuae f.* 1592.

Beneficiorum a Deo acceptorum ponderatio. nemo siquidem est tam impius, qui amico suo et benefactori maledicat, cum bestie ferocissimæ minime beneficio mansuefiant. BUSEIUS in *Panar. V. blasph.*

Cito resistere tentationi blasphemiam. Ita B. Joan. Climacus suavit dicens: Qui blasphemiam spiritu se perturbari sentit, atque ab eo liberari cupit, pro certo habeat, non suam animam hujusmodi tentationum esse causam, sed impurum illum spiritum, qui aliquando Domino dixit: Hæc omnia tibi dabo,

si precidens adoraveris me. Ideo nos quoque contemnentur ipsum et que ab illo dicuntur nihil aestimantes, securi et intrepidi dicamus: Vade post me, Satana. Sermo autem dolusque tuus in caput tuum convertetur, et in verticem tuum blasphemia tua descendet in presentem, et in futuro seculo. Qui præter hunc modum adversus blasphemiam spiritum pugnare vult, is ei similis est, qui manibus suis coruscationem continere nititur. S. CLIMAC. grad. XXXIII.

Patri suo spirituali aperire tentationem. Sic Monachus ille apud S. Climacum exemplo suo docuit, qui cum viginti annis frustra jejuniis, et vigilis spiritum blasphemiam fugare studisset, tandem scriptam in charta tentationem sancto cuidam seni in faciem prostratus, nec illum intueri valens obtulit, quam ut legit senior, subridens, fratremque erigens dixit: Pone, fili, manum tuam super oculum meum. Quod cum fecisset, ait illi senior: Super collum meum, o frater, sit hoc peccatum. Tu autem id observa, ut floccipandas illud et nihil aestimes. Quibus verbis illa roboratus est frater, ut non ante senis cella excederet quam hujusmodi morbus evanesceret. S. CLIM. lb.

Spes præmiti propter fugam blasphemie conferendi; ita correctus est miles ad urbem Ostendam, qui adeo blasphemis assuetus erat, ut ad singula verba iteraret; monitus sæpe dicebat, usu ita roboratam eam consuetudinem, ut dediscere nequiret. Tandem inopia pressus stipem petiit ab uno e Patribus nostris castrensibus, qui solitus erat eam egenis militibus præbere. Aureum illi nummum Pater promittit, si per horam se sequatur, castra et stationes militum lustrando, citra juramentum; acceptat conditionem. Dum per transennam a sociis varie laesitur, irritatur. Sacerdos præit, aureum illi ad hos insultus ostendens, Res mira! solus conspectus et spes auri ita hominem cepit, ut consuetudinem omnino superaret. ENGEL. in t. II Panth. de Assumpt. B. V. § 4.

ASCETICA.

In primis nosse debet Asceta, *quomodo blasphemia per sanctos aut alias creaturas committatur*, id quod S. Th. sequentibus verbis ostendit: Sancti ex vi sui status habent quasi intrinsicam habitudinem ad Deum, et ideo si contumelia afficiantur, injuria transit in Deum ipsum, etiamsi hoc formaliter non

intendatur, vel illa habitudo expresse non consideretur, sicut considerari posset et deberet. Unde S. Thom. ait: Sicut Deus in Sanctis suis laudatur in quantum laudantur opera, quæ Deus in Sanctis efficit; ita et blasphemia, quæ fit in Sanctis, ex consequenti in Deum redundat. Quia vero obijcere quis posset, pari ratione futuram esse blasphemiam, si quis contumeliam aliquam proferat contra quamvis aliam creaturam, ideo cum eodem S. Th. respondetur: Male dicere rebus irrationalibus, in quantum sunt creaturæ, esse peccatum blasphemiam. S. Th. II, II, q. xxvi, a. 2.

Nosse debet, *unde oriatur gravitas blasphemie*, quod S. Bernardinus sic ostendit: In omnibus aliis peccatis, quæ sunt maxime contra proximum, nullus intendit divinam offensam, neque intendit se vindicare de Deo; sive committat homicidium, sive furtum, sive adulterium, sive quod simile crimen, imo potius cuperet homo hujusmodi operari, ita quod non offenderet Deum. In blasphemia autem intendit homo directe offensam Dei, et de ipso se vindicare, qui nullam commisit, neque committere potest culpam. S. BER. t. II, s. XII, a. 2, c. 1.

Eandem optime declaravit Origenes, dum dixit: Qui maledixit patri vel matri, morte moriatur. Quis porro magis pater, quam Deus? Nonne, inquit, ipse est pater tuus, qui possedit te, fecit te, et salvavit te? Quanto ergo magis digni erunt, qui huic Patri spiritum maledicunt? Hinc etiam in Levitico præcepit Deus, ut blasphemus extra castra educeretur, et non tantum carnifex, sed omnis populus eum lapidaret, ut omnes communis parentis Dei injuriam zelo gloriæ ejus incensi vindicarent, et ut admonerentur hoc exemplo, ne id committerent, quod tam horrendo ac ignominioso supplicii genere plectendum esset.

Nosse debet, *cur blasphemantes Judæi deterioras a SS. Patribus dicantur*; nimirum ob sequentes causas. Prima, quia Judæi Christum in crucem egerunt, dire tractarunt, dum mortalis etiamnum esset, et in statu abjecto, paupere et vili nobiscum viveret; at vero blasphemans illum, in oculis gloriose regnantem injuria afficit. Adducitque quendam ex Alexandro de Ales petitam rationem, qui ait: Fit major injuria ratione majoris status; status autem regnantis in oculis est major ipsius regnantis in terris. Secunda ratio illius est: Judæi hoc fecerunt ex igno-

rantia; « si cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent. » I Cor. II, blasphemus autem hoc perpetrat ex malitia. Tertia, eaque præcedentibus non minus efficax, est: Judæi non promiserunt ei fidem, blasphemiam autem in baptismate promiserunt, et in Chrismate confirmaverunt; ac proinde Deum illis apud Isaiam impropere dicit: « Væ genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semini nequam, filii sceleratis, dereliquerunt Deum, blasphemaverunt sanctum Israël. S. BER. tom. I, ser. XII, a. 2, c. 1.

Nosse debet, *cur blasphemiam neque in hoc sæculo remitti dicatur, neque in futuro*; nimirum quia, ut Hugo Victorinus ait: Hoc malum nihil in se habet excusationis, non meretur habere executionem remissionis. Ubi notanda est dictio illa, executionem remissionis: quia tametsi Deus nonnunquam ad placandum, concedendamque ei commissuram in se culpam remissionem promptus esset, justo tamen judicio suo permittit, ne blasphemus prompta hæc ejus voluntate utatur, quin potius ad recidivam subito redeat. Hugo Victor. a. S. Ber. l. c. citatur.

S. Bernardinus quendam textum S. Joannis adducit, dicens: Spiritus blasphemie non remittitur, ideo vocatur peccatum ad mortem. Unde I Joan. v, 16, dicitur: « Est peccatum ad mortem, non dico, ut pro eo roget quis, » id est, quilibet, quia necesse est, ut magni meriti sit, qui hujus sceleris remissionem impetrare valet; cujus ratio est, quia tanta caecitate obtenebratur mens talis, maxime judicio Dei, in puncto mortis, quod peccatum suum nullo modo cognoscere potest, unde pervenire ad veram penitentiam possit, juxta illud Levitici, c. xx. « Qui maledixerit patri, id est Christo, et Deo, vel matri, id est, Virgini, vel Ecclesie triumphanti, extinguetur lumen ejus in medijs tenebris! » id est, in puncto mortis. In alio quoque sermone, qui est in tom. IV, serm. XXXIII, idem Sanctus textum illum S. Matth. « Non remittitur ei neque in hoc sæculo, neque in futuro, » ponderans ait: Quia propter ejus ingratitude in puncto mortis non recordatur penitendi se, et in isto modo remanet damnatus, quia est extra gratiam Dei, et est peccatum in Spiritum Sanctum.

Nosse debet *solidum modum curandi hoc vitium*, qui in eo fere consistit, ut ex parte gravitas illius clare demonstratur; ex altera vero parte etiam ostendatur, quod hoc vi-

tium nihil commodi afferat homini, sicut alia vitia, ad quæ plerumque voluptatis aut honoris cupiditate trahimur; blasphemus autem sola sua malitia et odio impellitur ad blasphemandum Deum, unde merito diabolicum vocatur vitium, ut supra vidimus. ORIG. in c. XXVI Levit.

CONCEPTUS PRÆDICABILES.

Ex occasione thematis: *Lapidet eum populus universus.* LEVIT. XXV, 14.

Ostendatur, quam merito hæc poena, et longe gravior in altera vita infligitur blasphemio. 1. Quia condemnatur a Deo. Qui iterato repetit in Scriptura; Qui blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur. Ibid. XVII, 16. Idque actu in tot blasphemis terribili, et repentina morte castigatis ostendit. 2. A SS. Angelis, aliisque *caelitis*, quorum unus centum octoginta quinque millia Assyriorum ob blasphemiam Sannacherib, alii Sancti alios blasphemos graviter castigantur. 3. Ab hominibus, præcipue magistratus dignitate et potestate præditis, qui tam per leges canonicas, quam civiles huic sceleri gravissimas penas deoverunt. 4. A Creaturis *irrationalibus*, quæ sæpe ad Dei imperium vel aborsperunt blasphemos, vel consumperunt alio mortis genere, qui supra variis exemplis ostensum est. 5. A *Demonibus*, qui non semel blasphemos ex Dei permissione ad tartara corpore et animo rapuerunt. 6. A *Scoipsis* qui, uti S. Joannes testatur, commanducaverunt linguas suas præ dolore; et blasphemaverunt Deum coeli præ dolentibus et vulneribus suis, et non egerunt penitentiam ex operibus suis. Vide fusius hæc deducta apud Fabrum, conc. VIII in Dom. Pass.

Ex occasione thematis: « Qui blasphemaverit in Spiritum Sanctum, non habebit remissionem peccatorum. » MARC. III, 29.

Explicari possunt cause, cur hoc peccatum tam grave censetur. 1. Quia gravissimum est ratione *Offensi*; quia directe committitur in Deum, hinc Judæi audita blasphemia vestes lacebant. 2. Ratione *Offensa*; quia maximam Deo infert injuriam auferendo ipsi honorem, quem præ omnibus aestimat ac defendit. 3. Ratione *Offenditis*; quia ex sola malitia, et grandi furia et odio in Deum committitur. 4. Ratione

Effectus annexi, scilicet pertinaciæ, quæ in hoc peccato plerumque reperitur. Vide hæc fusiùs apud Fabrum, conc. III. in Dom. 18 post Pentec.

Ex occasione ejusdem thematis declarari possunt rationes, cur tam difficulter hoc peccatum remittatur, nimirum 1. Quia ipsum Auctorem gratiæ, et veniæ largitorem oppugnat. 2. Quia blasphematur, et vituperatur ea, per quæ sanari debebat, nempe passionem, Sanguinem, et vulnera Christi ac Sacramenta, item bonitatem ac misericordiam Dei. 3. Quia nihil ignorantia aut infirmitatis in eo miscetur, sed ex pura malitia committitur. 4. Quia duritiam cordis plerumque annexam habet; unde respuit omnem medelam. Vide fusiùs hæc apud Fabrum loco citato.

Ex occasione thematis: « Nunc autem deponite et vos omnia, iram, indignationem, malitiam, blasphemiam. » Coloss. II, 3.

Narrari potest factum medici ejusdam, qui mulieri querenti, quod assiduo verberetur a marito, et remedium evadendi hoc malum postulanti, vasculum aqua communi plenum dedit, jussitque, quoties maritus iratus fuerit, eadem os implere, et retinere illam in ore, donec mariti ira deferverit; hoc, inquam, factum narrari potest, dicitque, simile medum blasphemio suaderi, scilicet, ut quoties se iratum, et ad blasphemiam concitatum adverti, os et mentem suam una ex sequentibus quinque aquis repleat. 1. Aqua ex latere Christi fluente, cogitando, quod ipse blasphemis suis latus Christi aperuerit, et aquam ac Sanguinem effluere fecerit. 1. Aqua baptismali, perpendendo, quantum beneficium per baptismum acceperit, et quid ibi per patrum promiserit. 3. Aqua supernaturali gratiæ Divinæ, de qua Christus, Joannis IV, locutus est quod adeo efficax sit, ut, qui eam bibiturus sit, non habiturus sit sitim in æternum. 4. Aqua lacrymarum; qui enim vere agnoscit gravitatem blasphemie, eamque detestatur, non facie eandem denuo committet. 5. Aqua naturalis, accipiendo eam in os, ut silere cogatur; ita enim S. Catharina Senensi suavit ipse Christus, ut scilicet tempore contradictionis et concitationis ad iram silentio se defendat, et soletur.

ALII CONCEPTUS PRÆDICABILES.

Mahometus infidelissimus canis in Alco-

rano suo præcepit, quod quicumque Deum et Christum, et etiam B. V. blasphemaret, medius divideretur. Retulit mihi quidam Frater de ordine socius noster, unum Saracenum in Terra Sancta graviter fuisse punitum ab officiali pagano, eo quod verbum inhonestum contra Virginem protulisset. Quanta igitur Christianismi indignitas erit, quod minorem reverentiam et respectum Deo, et beatissimæ Virgini deferat? S. BERN. t. I, s. XII, a. 3, c. III.

Si quis lupum cooperiat pelle ovina, quomodo cognoscat illum, nisi aut per vocem, aut per actum? Ovis inclinata deorsum halat, lupus in aera convertit caput suum contra cælum, et sic ululat. Qui ergo secundum Deum vocem humilitatis et confessionis emittit, ovis est; qui vero adversus veritatem turpiter blasphemis ululat contra Deum, lupus est, sicut dicit Propheta de illis: « Iniquitatem in excelsis locuti sunt, posuerunt in cælum os suum. »

Ex duobus illis famosis latronibus, qui eorundem erant criminum rei, (in eadem damnatione es), quique Christo crucifixo æque vicini in crucibus suis hærebant, illique sanguini, qui in salutem et redemptionem peccatorum etiam obstinatissimum tanta cum aviditate bulliebat, æque proximi erant, unus ex sanguine illo vitam consecutus est æternam, alter vero nullum illius in se effectum sensit. Sed quænam fuit hujus in duobus hisce latronibus diversitatis ratio? Scio equidem multorum opinionem esse, quod, quia bonus latro ex illa crucis Christi parte crucifixus pendeat, in qua B. V. quæ refugium est peccatorum, subsistebat, ideo ipsa pro ejus conversione apud Filium suum interesserit. At vero cur eadem Sanctissima Virgo ejus intercessio adeo est liberalis et efficax, ut etiam alteri latroni reprobo penitentia donum facili negotio impetrare potuisset, non pariter illi latroni patrocinata fuit? Ideo id facere omisit, quia is non merebatur ut patrocinio ejus frueretur, siquidem is una cum aliis Filium ejus pariter blasphemavit: « Unus autem ex his, qui pendeabant, latronibus, blasphemabat eum dicens: Si tu es Christus, salvum fac te metipsum et nos. » Alter vero non item, quin potius: « Respondens autem alter increpabat eum, dicens: Neque tu times Deum, qui in eadem damnatione es; nos quidem juste, nam digna factis recipimus, hic vero nihil mali gessit. » Atque ideo patrocinio Mariæ

jure promeruit, quia tametsi ipse quoque ante blasphemasset, hoc tamen eo tempore factum est, quo lumen et notitiam Dei non habebat; protinus vero ut eum cognovit, blasphemiam in eum emovere tantopere horruit, ut ad consoladem suam aspere reprehendendum zelo se ardentissimo obarmavit. MANSI, disc. V, n. 15.

Participes sunt Prælati et animarum Rectores (intellige tam quoad culpam, quam quoad penam) qui, si in correptione hujus sceleris sunt negligentes, Judeis sunt deteriores, qui audita blasphemiam lapidabant blasphemantem; si hoc agere non poterant, aures obturabant, vestes scindebant. In hoc scelere participes sunt domini, et regimina civitatum habentes, de correptione hujus vitii non curantes. Quid enim, si in terra sua idololatram sustinerent, nonne æstimaretur horrendum? Tamen blasphemiam in hoc deterior est, quia idololatria honorem suum Deo auferit, sed ultra hoc blasphemiam contumeliam eidem infert. S. BERNAR. t. I, s. XII, a. c. IV.

MISCELLANEA.

Deus olim, apud Isaiam, questus est: Et jugiter tota die nomen meum blasphematur? Is. LII, 5.

Eandem querelam nunc etiam repetere potest, quia licet raro inveniantur inter christianos, qui voce blasphemant; multi tamen, qui vita, teste S. Augustino. Hinc S. Davidi quoque dictum: Quoniam blasphemare fecisti inimicos Domini, propter verbum hoc, filius, qui natus est tibi, morte morietur. II REG. XII, 14.

Antesignanum blasphemorum Cainum dicentem: Major est iniquitas mea, quam ut veniam merear. GEN. IV, 13; sic castigavit suo dicto S. Bernardus: Mentiris, o Cain, major est enim Dei pietas, quam quævis iniquitas.

Theodoretus explicans præceptum Dei, quo jusserat blasphemum extra castra educi et lapidibus obrui, ait: Recte homicidii poena et morte puniri vult Deus blasphemiam; blasphemus enim, cum Conditorum nequeat perimere ferro, lingua ferit. GRÆC. qq. III.

Olim consuetum blasphemorum præmium fuit, maledicam linguam asserculo clavis affigere, et simul reo cultrum dare in manus quo se liberaret, ut posset. Culter hic peni-

tentiæ seriæ non immerito applicari potest, per hanc quippe liberari potest a poena inferni sibi decreta blasphemus. DREXEL. in Phœt. c. VI, §. 4.

Cum Rupertus Cæsar, Rex Romanorum anno 1400 electus, Spiram venisset, et cum eo, ut tunc mos erat, proscriptionum non exiguis numerus, pro quibus rogabatur, ut reditum in urbem impetraret, auditis causis, propter quas proscripti essent, eum de civo quodam diceretur, eum proscriptionem esse, quod ludo nealescens aliquoties in Deum impias voces jecisset, dignum Cæsare responsum dedit: Pro omnibus rogaverim, ut recipiantur urbe, hoc solo in exilium remisso; nam alii deliquerunt in homines potissimum, iste vero in Deum; cæteris igitur, si placet, omnibus parcite; hic in locum, quo dignus est, exulatum habeat. Ib. ex Joan. Nide. I. IV, Fan. c. III.

Similis sententia in blasphemos a Deo fertur, quia de his quoque dictum est: Qui blasphemaverit in Spiritum Sanctum, non habebit remissionem in æternum, sed reus erit æterni delicti. MARC. III, 63.

Lyranus teste, olim apud Judeos, si blasphemus ad mortem damnabatur, testes manus suas super caput ejus imponentes dicebant: Malitia tua adduxit te ad mortem, non nos. DREXEL. I. c. §. 2.

Sic olim in judicio dicit Deus illud Jobi: Condemnabit te os tuum, et non ego, et labia tua respondebunt tibi. Job. XV, 6.

S. Paulus Titum instruens, inter alia dixit: Admone illos, neminem blasphemare. AD TITUM III, v. 1.

Super quæ verba S. Hieronymus: Absolute neminem, inquit, non tantum non Deum, sed nec Angelum, nec hominem, nec ullam aliam creaturam; omnia quippe, quæ a Deo facta sunt, valde bona sunt.

In Levitico dicitur: Homo, qui maledixerit Deo suo, portabit peccatum suum; LEV. XXIV, 15; quasi diceret Deus, hanc solam etiam penam sat gravem esse, portare in conscientia tam grande peccatum; sicut militibus interdum gravis poena est, sua et aliorum arma humeris imposita circumferre.

AUCTORES.

Hieremias Drexelinus in Phœtone p. I, c. VI.

Joannes Buseeus in Panario, V. eodem.

Philippus D'Outreman in *Pædagogio Christiano*, p. I, c. v, §. 2.

Jacobus Marchantius in *Horto Pastorum* tr. III, lect. II. Et in *Tubo Sacerdot.* tr. VI, lect. xv.

Josephus Langius in *Polyantha*. V. cedem.

Matthias Faber, conc. viii. in Dom. Passio- nis, et conc. iii. in Dom. 18. post Pent.

Ludov. Granat. in locis comm. f. 383.

Antonius Dauroltius in *Floribus Exemplorum* c. iii, tit. 28.

Josephus Mansi in *Bibl. morali* tr. II.

CARITAS DEI.

QUOAD ESSENTIAM.

DEFINITIO. — Est virtus, qua Deus non ob timorem pœnæ, nec ob spem præmii, sed propter seipsum, et ob suam bonitatem, diligitur. S. Dionysius eam sic describit: Est virtus unionem (cum Deo scilicet) faciens. Quam descriptionem sic exponit: Amor facit unionem, vel effective, ut amor concupiscentiæ movens ad desiderandam et amandam presentiam amati, quasi sibi convenientis, et ad se pertinentis; vel formaliter, ut amor amicitiae, qui est talis unio vel nexus. S. Dion. de *divino cultu* c. v.

Unde S. Augustinus dicit, quod amor est quasi junctura quedam duo aliqua copulans, vel copulare appetens, amantem scilicet et quod amatur. Quod enim dicit (copulans) refert ad unionem affectus, sine qua non est amor: quod vero dicit (copulare intendens) pertinet ad unionem realem. Utramque amoris rationem et vim exprimit David; priorem quidem illis verbis: « Quem admodum desiderat cervus ad fontes aquarum; ita desiderat anima mea ad te, Deus: » posteriorem vero sequentibus: « Quando veniam et apparebo ante faciem Dei? » Sic S. August. Quis mihi dabit, ut venias in cor meum, et inebrias illud, ut obliviscar mala mea et unum bonum amplectar te? Noli abscondere faciem tuam. Moriar, et eam videam!

DIVISIO. — Dividitur in *affectivam*, et *effectivam*. Illa est, quæ in solo affectu, et qui-

dem inefficaci tantum, id est, non impellente efficaciè ad bonum amato procurandum consistit. Hæc in affectu efficaci, hoc est, semper, quantum est ex se, ad bonum amati promovendum incitante sita est. De utraque loquitur S. Joannes: Filii, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere et veritate. In hoc cognoscimus, quoniam ex veritate sumus, et in conspectu ejus suadimus corda nostra. JOAN. c. III, 18.

ACTUS. — Complacere sibi in summa bonitate Dei.

Velle Deo suum bonum intrinsecum, et gaudere, quod tam perfectum sit. Et ex his duobus actibus, complacentia scilicet et benevolentia, juxta D. Th. componitur dilectio, quæ est primarius Caritatis actus.

Desiderare Deo gloriam, bonumque externum, ut videlicet ejus nomen sanctificetur a nobis et aliis, et sic omnia fiant ad majorem Dei gloriam.

Dolere de impedimentis gloriæ divinæ, v. g. de peccatis nostris et alienis aliisque obstaculis, eaque efficaciè removere.

Velle frequenter conversari cum Deo, aut de Deo.

Desiderare magis Deo frui in hac vita, eique magis uniri per perfectionem, et consiliorum Evangelicorum adimplerionem.

Desiderare eodem magis et citius frui in Patria, adeoque, juxta exemplum, S. Pauli cupere dissolvi, et esse cum Deo.

Diligere omnia, quæ Dei sunt, præcipue tamen Proximum.

Omnia adversa, etiam ipsum martyrium, propter Deum cum gaudio sustinere,

P. Ludovicus de Ponte illius actus paulo fusiùs declarat, dum, ut Nicolaus Lancizius de eo refert, imaginabatur sibi amorem instar fluvii, qui in rivos dividitur et suo impetu vias sibi aperit, et obstacula perumpit, et facit canales, per quos currant inclinationes amorosæ. LANCIZ. Opusc. x, n. 210, f. 222.

Prima inclinatio amoris Dei est destruere majores Dei inimicos, quos habet, scilicet peccata, et satisfacere Deo pro illis, castigando suam voluntatem, sensus et carnem, tanquam auctores tanti mali dignissimos omni pœna, et fugere in posterum talia, et ad hoc utitur mortificatione.

Secunda inclinatio amoris est crescere infinite, desiderando magis ac magis cognoscere et amare suum Deum. Ideo rumpit obstacula, quæ habet ad crescendo, scilicet

et affectiones terrenas, quia diminutio cupiditatis est augmentum caritatis, et hoc facit per mortificationem.

Tertia inclinatio amoris est, cum debita gratitudine recognoscere auctorem sui esse, qui Deus est, qui nos creavit, sustentat, auget, perficit infinitis beneficiis, ideoque desiderat illa facere obsequia usque ad sanguinis effusionem, quod facit abnegatione sui. « Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam. »

Quarta inclinatio amoris est, assimilare se amato, quia ita magis amabitur, et quia similitudo est causa amoris; et quia vita Christi tota fuit mortificatio in paupertate, contemptu, dolore, labore, ideo mortificatio amat hæc.

Quinta inclinatio amoris est, benefacere amatis ab amato, qui sunt proximi, procurando lucrari eorum animas, ad augendum patrimonium amati, et serviendo illis corporaliter, quia in illis est suus dilectus; et hoc non potest prestare, quin perlat multa commoda sua, ideo amat mortificationem.

Sexta inclinatio amoris perfecti est, desiderare conspectum sui dilecti, et gaudere ejus presentia, et presumat duas res esse posse impedimento. Primo non complevisse numerum meritorum, quem Deus vult illum habere. Secundo post completa merita, non satisfacisse pro penis peccato debitibus. Ideo ut acceleret primum, et auferat secundum, exercet se in abnegatione et mortificatione; quia scit eum, qui vivit et moritur in cruce, currere valde, et volare sine impedimento ad gloriam; siquidem et bonus latro audiuit in cruce: « Hodie mecum eris in Paradiso. »

Septima inclinatio et super omnes est, implere voluntatem dilecti, anteponendo eam omnibus suis utilitatibus et commodis etiam visioni Dei. Ideo delectatur mortificatione propriæ voluntatis, et acceptat omnem abnegationem, quia ita vult ejus dilectus.

Denique, sicut homo satiatus cibis pretiosis fastidit alios; ita amor solo Deo contentus nihil facit omne creatum; et ita illi facilis est omnis mortificatio, in non videndo eam, nec gustando, nec possidendo. Multoties ad hoc propositum obtulit se mihi satiatus, quam habuit Beatissima Virgo tenendo suum Christum, quem possidendo non sentiebat paupertatem, contemptum et alia; sicut dicebat mater Tobie: Om-

nia in te uno habentes, in Deo solo habeo in me.

EX S. SCRIPTURA.

CAUSÆ MOTIVÆ AD DILIGENDUM DEUM. — Si linguis hominum loquar et Angelorum, caritatem autem non habeam, factus sum, velut æsonans. Et si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, caritatem autem non habuero, nihil sum; et si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest, etc. I COR. XIII, 1.

Super omnia autem caritatem habete, quod est vinculum perfectionis. COLOSS. III, 14.

Suadeo tibi emere a me aurum ignitum, et probatum, ut locuples fias. APOC. III, 18.

Ignem veni mittere in terram, et quid volo, nisi ut accendatur? LUC. XII, 49.

Introduxit me Rex in cellam vinariam et ordinavit in me caritatem. CANT. II. ECCLES. VII, 32

In omni virtute tua dilige illum, qui te fecit. EPH. V, 5.

Estote ergo imitatores Dei, sicut filii charissimi, et ambulate in dilectione; sicut et Christus dilexit nos, et tradidit semetipsum pro nobis oblationem, et hostiam in odorem suavitatis. EPH. V, 1.

Hoc tantum diligentissime præcaveat, ut diligatis Dominum Deum vestrum. JOSUE XXIII, 14.

Præbe, fili mi, cor tuum mihi, et oculi tui vias meas custodiant. PROV. XXIII, 26.

Elige ergo vitam, ut et tu vivas, et semen tuum, et diligas Dominum Deum (tuum, utque obediens voci illius, et illi adhaeres; ipse enim est vita tua, et longitudo dierum tuorum. DEUT. XXX, 19.

Nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos. I JOAN. IV, 10.

MODUS DILIGENDI. — Audi Israel, Dominus Deus noster, Deus unus est. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota fortitudine tua. DEUT. VI, 5.

Et dilexerunt eum in ore suo; cor autem eorum non erat rectum cum eo. Ibidem.

Filii, non diligamus verbo aut lingua, sed opere et veritate. In hoc cognoscimus, quoniam ex veritate sumus, et in conspectu